Příloha č. 2 zkušebního řádu zkoušek canisterapeutických týmů

CHOVÁNÍ PSOVODA VŮČI KLIENTŮM - nejčastější pochybení a nedostatky

2	Stručný název pochybení	Podrobný popis
A	**Klienti se neorientují**	Psovod komunikuje nejasně, chaoticky, nedostatečně nebo klienty zahlcuje. Klienti se neorientují v tom, co mají dělat, proč a co bude následovat. Psovod používá nevysvětlené neznámé pojmy, mluví nesrozumitelně, nedokončuje myšlenky nebo dává instrukce až během aktivity. Chybí praktické ukázky nebo nejsou úplné — například předvede přivolání, ale teprve za pochodu doplní, že klient musí před podáním pamlsku počkat na sednutí psa.
B	**Zapomínání na klienty**	Psovod se věnuje svému psovi nebo jiné činnosti natolik, že přestává vnímat klienty a komunikovat s nimi. Aktivity a pozornost rozděluje mezi klienty nerovnoměrně, aniž to vychází z potřeb nebo přání klientů. Při práci se skupinou se soustředí jen na jednoho klienta a ostatní bez smysluplného zapojení dlouho čekají. Nebo při práci s různorodou skupinou psovod nedokáže všechny klienty zapojit způsobem odpovídajícím jejich možnostem.
C	**Chybějící nebo nepřiměřená pomoc a podpora**	Psovod neposkytuje klientům potřebné vedení, povzbuzení, ocenění nebo pomoc. Nechá například klienta opakovaně neúspěšně přivolávat psa, aniž mu pomůže, nebo naopak spěchá a dokončuje úkoly za něj. Nedává klientům dostatek času a prostoru úkol - výzvu samostatně zvládnout. Pomoc ze strany psovoda je necitlivá až nebezpečná — například při pomoci s krmením manipuluje s rukou klienta tak, že mu způsobí bolest. Oceňování chybí nebo neodpovídá skutečnému úsilí a výkonu klienta.
D	**Nezvládnuté zprostředkování kontaktu klienta se psem**	Psovod nedokáže zprostředkovat kontakt mezi psem a klientem tak, aby byl pro klienta i psa příjemný a zvládnutelný. Nechá psa dobývat se na pamlsky v rukou klienta, předčasně zahajovat cviky, skákat na klienta nebo jej olizovat, přestože je mu to nepříjemné. Neupraví způsob krmení či podávání packy, když pes klienta štípe zuby nebo zatíná drápy. Neřeší ani další nepříjemnosti, například sliny na rukou, chlupy na oblečení nebo hledání pamlsku psem v intimních partiích klienta.
E	**Nenaslouchání klientům a nepřizpůsobení programu**	Psovod nereaguje na otázky, odpovědi, přání, únavu nebo změny pozornosti a nálady klientů. Vede monolog, klade otázky bez prostoru pro odpověď nebo pokračuje ve výkladu, přestože ho klienti nesledují. Vychází z neověřených předpokladů, například „jste určitě unavení“, místo aby zjišťoval skutečné potřeby přítomných. Neupravuje tempo, způsob komunikace nebo průběh aktivity podle jejich reakcí. Psovod zahajuje kontakt nebo aktivitu bez ověření, že klient rozumí tomu, co se bude dít, je připravený a souhlasí. Přehlíží slovní či neverbální odmítnutí nebo snahu klienta kontakt ukončit.
F	**Nedostatečné zajištění bezpečnosti klientů**	Psovod nezohledňuje předvídatelná rizika vzhledem ke schopnostem klientů, chování psa a průběhu aktivity. Nezajistí potřebnou oporu či jištění, nepředvede bezpečný postup nebo nechává přítomné porušovat stanovená pravidla. Například vyšle klienta na procházku se psem bez zajištění, přestože by klient případné zatažení za vodítko neustál, nebo nechá klienty navádět psa za pamlskem v ruce, ze které se jej pes snaží vykousat. Nepřipraví klienty ani na předvídatelné projevy psa, které je mohou zaskočit, například štěkání nebo olizování.
G	**Matoucí nebo chybějící vysvětlení chování psa**	Psovod komentuje a vysvětluje chování psa způsobem, který neodpovídá skutečnosti a tím uvádí klienty v omyl nebo do nejistoty. Například označí projevy strachu za radost nebo zlehčuje zjevnou nepohodu psa. Případně neokomentuje - nevysvětlí chování psa, které klienty zaujme, překvapí nebo znejistí.
H	**Necitlivá komunikace a vytváření nepříjemné atmosféry**	Psovod svým tónem, slovy nebo vystupováním vytváří tlak, nejistotu či nepříjemné napětí. Vnáší do terapie téma obav a strachu. Spěchá na klienty, přehnaně trvá na výkonu, dává najevo podráždění nebo volí projev, který je zahlcuje. Používá zraňující, ponižující či nevhodně intimní komentáře a vtipy, mluví o přítomném klientovi místo přímo s ním nebo zpochybňuje jeho odpovědi. Může také vzbudit očekávání slíbenou aktivitou a následně ji bez vysvětlení vynechat.